

Stockholm 7 april 2020

Att.

Finansborgarråd Anna König Jerlmyr

Kulturborgarråd Jonas Naddebo

cc: ledamöter i Stockholms kulturnämnd

Krispaket för Stockholms kulturliv

De åtgärder som vidtagits för att begränsa smittspridningen av coronaviruset, covid-19, har lett till dramatiska provningar för hela samhället.

Inledningsvis vill vi säga att vi har stor respekt för den enorma belastning den här situationen innebär för er politiker och alla tjänstemän som nu har att hantera krisen. Vi är många som vill ha svar genast på svårlösta problem. Stort tack för att ni tar er tid att lyssna också på oss som arbetar inom kulturella och kreativa näringar.

Teaterförbundet för scen och film har tagit del av informationen om Stockholms Kulturförvaltnings förslag till hantering av medel till kulturlivet i Stockholm med hänvisning till den akuta situation som uppstått i och med corona-pandemin. Det krävs kraftfulla satsningar för att möta de ekonomiska konsekvenser som väntar. Att enbart omfördela befintliga kulturstöd kommer att få förödande konsekvenser för Stockholms kulturliv på lång sikt.

Nedstängningen av publika evenemang har fått direkta och dramatiska effekter för både arbetsgivare och uppdragstagare/anställda inom kultursektorn. Över en natt stängde teatrar, scenkonsthus och konsertlokaler. Turnéer ställdes in och filminspelningar sköts på framtiden. Regeringen svarade fort med krispaket för att trygga företagen, men de paket som presenterades visade sig ha låg träffsäkerhet för kultursektorn. De kulturella och konstnärliga näringarna är en utpräglad frilansmarknad där många är egenföretagare. Vi kommer inte se så många varsel, jobben bokas bara av. Att fler nu kan komma in i a-kassan är en lättnad, men det fungerar dåligt för egenföretagare som måste ha kvar en viss verksamhet i sitt bolag för att komma igång igen så fort det är möjligt.

Kultursektorn i stort saknar anställningar som kan nyttja reglerna för korttidsarbete, och företagare helt utan intäkter eller kommande uppdrag är obenägna att ta dyra lån. Genom Klys (Konstnärers och litterära yrkesutövares samarbetsorganisation som samlar 30 000 konstnärer) uppvaktade vi regeringen med en lista på åtgärder som är absolut nödvändiga för att inte hela den kulturella infrastrukturen ska slås ut. Kulturministern presenterade ett paket på 500 miljoner kronor till kulturen utanför de statliga institutionerna. Arbetsmarknadsdepartementet presenterade åtgärder för att fler ska kunna ta del av

arbetslöshetsförsäkringen, bland annat att egenföretagare ska kunna vila sitt företag en extra gång under 2020 och att kvalifikationstiden förkortas. Det här gör regeringen, vår fråga är – vad gör Stockholms stad?

Kulturlivet är ett skört ekosystem där frilansare rör sig mellan många olika arbetsgivare och funktioner, såväl privata som offentligt finansierade. Det är avgörande att hela systemet värnas, från den stora institutionen ner till den enskilda uppdragstagaren, annars kommer vi att få efterverkningar på lång sikt som blir betydligt dyrare. Många aktörer kommer försvinna helt med konsekvenser för Kulturskolan, för innehållet på våra scener, för teknisk support av event, scen och film, och Stockholm kommer att tappa mark i den expanderande kreativa sektor som gjort staden så vital. Vi kommer se konkurser, det har redan börjat, men om inget görs nu förlorar vi många livskraftiga företag som kommer behövas när situationen normaliseras. De små företagen i kulturen står nu i många delar helt utan intäkter och har ofta mycket små marginaler. De behöver riktade stöd för att inte gå under.

Hur de 500 miljonerna från staten ska fördelas vet vi inte än, men säkert är att det inte kommer nå alla som arbetar i sektorn. Det kommer dessutom ta tid att få ut pengarna i systemet. Frilansande tekniker, scen- och filmarbetare, uthyrare och underleverantörer av tjänster kommer inte nås av medel från Konstnärsnämnden. Det är viktigt att de kommunala åtgärderna samverkar med de som görs av regeringen. Det går inte att som kulturborgarrådet framfört förlita sig på en uppdelning där staten kompenserar individerna och staden kompenserar infrastrukturen.

För såväl enskilda utövare och uppdragstagare som arbetsgivare och arrangörer inom kulturen är situationen katastrofal och akut och vi ser ingen hjälp i det föreslagna krispaketet från Stockholm stad.

Att Stockholm måste presentera ett eget krispaket för kulturen är helt nödvändigt. Vi delar kulturborgarrådets uppfattning att det är av yttersta vikt att rädda infrastrukturen av lokaler och arbetsgivare för att de inte ska slås ut. Men det kan inte ske på bekostnad av projektbidragen. Även den friare delen av kulturlivet måste försvaras och stötts för att det ska finnas något att spela. Om man tar danslivet som exempel – gästspelsscener som MDT, WELD och Zebradans är livsnödvändiga för Stockholms dansscen, men projektbidragen är livsnödvändiga för att någon ska kunna gästspela på scenerna. För att de och konstnärerna ska överleva.

Ett krispaket *måste* innehålla nya pengar. Att som nu ställa de som har mot de som inte har är både olyckligt och kortsiktigt. Kulturlivet är en del av Stockholm, som bidrar till stadens tillväxt och dragningskraft både nationellt och internationellt. Det är sedan länge känt att konsten och kulturen är en starkt bidragande orsak till en stads attraktivitet och utveckling. Med stadens konstnärer och andra verksamma inom sektorn måste ges den uppmärksamhet och respekt som de förtjänar. Det är inte rimligt att staden vänder de med svagast skydd ryggen i den här krisen. Vi föreslår:

- Ompröva förslaget att ta bort projektbidrag för att kompensera för biljettförluster och tillskjut istället sektorn ett krispaket med nya pengar. Av den satsning med delvis generella stöd till kommunerna som regeringen presenterade torsdagen 2 april, bör även det kommunala kulturlivet få ett tillskott.

- Berlin är en större stad med en större ekonomi, men inspireras gärna av hur de tog sitt kulturliv i försvar genom ett stödpaket där alla konstnärer och småföretag i sektorn fått kontantstöd mot att i ett senare skede redovisa sitt inkomstbortfall.
- I ett sådant här läge måste kommunen samverka med berörda aktörer. Bjud in kulturorganisationer, arrangörer och fackförbund för att bistå beredningen för bättre beslut. Avsikten måste vara att rädda kultursektorn genom denna tillfälliga kris. Inte att som nu undergräva dess förutsättningar att överleva och kunna bidra till ett vitalt Stockholm även i framtiden. Vi står till förfogande för en dialog om hur staden kan bidra till att stärka Stockholms kulturliv.

För Teaterförbundet för scen och film

Simon Norrthon
Ordförande

Mika Romanus
Förbundsdirektör

Besöksadress
Kaplansbacken 2A
Stockholm

Postadress
Box 12710
S-112 94 Stockholm

Telefon 08- 441 13 00
Telefax 08- 653 95 07
E-post info@teaterforbundet.se

Pg 5 64 02 -1
Bg 5803-2236
Org. nr 802003-4453
www.teaterforbundet.se